

Tomas Bachot – book launch “Cine mănâncă pește din iazul cu cianuri își îmbunătățește viața sexuală” [Those who eat fish from the cyanide lake improve their sex life] – Bookstory, Cluj, Eroilor Avenue, no. 6-8, 9th of March, 18:30 PM

If I were to give a more concise title to Tomas Bachot's photo report project, I would use a paraphrase (or even a parody) to one of Andrei Pleșu's books and I would call it 'Picturesque and mythology' because the young Belgian photographer's (and photojournalist's) project tries to deconstruct a series of clichés and preconceived ideas about today's Romania.

Concerning the various myths that were invented and transmitted during the last decades about Romania, by Romanians and other Europeans alike, Tomas Bachot takes a delicate and rather uncomfortable position, on a neutral ground between the nationalist and protochronist triumphalism of internal propaganda (which still persists nowadays, transplanted on the Internet of pseudoscience) and the naturalism of the Western perspective, focused for 20 years almost entirely on dysfunctional aspects: orphans, homeless children, pollution, poor infrastructure.

Thus, what is new to Tomas Bachot's vision is the interest for a new folklore, a new form of popular and spontaneous culture which slightly bears away from the so-called 'ancestral traditions' which are kept in museums, already mummified and lacking substance or life (such as the Romanian popular costumes which are worn two times a year, the architectural woodcarving abandoned even in the province of Maramures, festivals or celebrations turned into kitsch, etc.). Bachot presents the actual vitality of the popular creativity, the new inventory of forms and themes that will probably be displayed in museums only in the next century.

Concerning the relationship between the photojournalist and his subject, Tomas Bachot embraces a more personal style (also given by the specific conditions of his project in Romania, where he was sheltered in people's houses), an aspect that involves an affective closeness to his subjects: he abandons the claimed objective detachment and the moralizing vision over the faults and drawbacks of the explored area and focuses more on a certain local picturesque. It is undeniable that (for the Western public) today's realities in Romania have become, rather unwillingly, a distinctive category of exoticism, a dystopic one, based on cultural and technological disparities that started to induce a kind of dark fascination in the representatives of the dominant cultures from Europe. This depressing exoticism has had a role in the recent appreciation of the realistic vision from the new Romanian cinema, for example, but it also represents the point in which Tomas Bachot's photo reports move away from the mythologies that we mentioned above. This is because in this series of photos we find a brighter exoticism concerning Romania today, more colorful and more attractive.

The Belgian photojournalist thus suggests a fresh view about the way a certain part of Romania has changed over the last 27 years, regions which have come out from the 'third world' status and have moved to another stage of transition from totalitarianism to normality.

Gabriel Marian, visual artist and curator, Nano Gallery, Cluj

Tomas Bachot – lansare de carte “Cine mănâncă pește din iazul cu cianuri își îmbunătățește viața sexual” [Those who eat fish from the cyanide lake improve their sex life] – Bookstory, Cluj, bd. Eroilor, nr. 6-8, 9 martie ora 18:30

Dacă ar fi să dau un titlu mai concis proiectului de fotoreportaj al lui Tomas Bachot, aș folosi o parafrază (sau chiar o parodie) la titlul uneia din cărțile lui Pleșu, și i-aș spune “Pitoresc și mitologie”, deoarece proiectul tânărului fotograf (și fotoreporter) belgian încearcă să deconstruiască o serie de clișee și idei preconcepute despre România actuală.

În raport cu diversele mituri inventate și difuzate în ultimele decenii despre România, atât de români cât și de ceilalți europeni, Tomas Bachot își asumă o poziție delicată și incomodă, pe un teren neutru între triumfalismul naționalist și protocronist al propagandei interne (care mai persistă și azi, transplatat pe internetul pseudoștiinței) și naturalismul perspectivei occidentale, focalizate, timp de 20 de ani, aproape exclusiv pe aspectele disfuncționale: orfani, copii ai străzii, poluare, sărăcia infrastructurii.

Astfel, ceea ce e nou la viziunea lui Tomas Bachot e interesul pentru un nou folclor, o nouă formă de cultură populară și spontană care se îndepărtează sensibil de așa-numitele « tradiții seculare » păstrate în muzee, deja mumificate și lipsite de substanță, de viață (cum sunt costumele populare purtate de 2 ori pe an, arhitectura în lemn abandonată până și în Maramureș, sărbătorile transformate în spectacol kitsch, etc.) Bachot prezintă vitalitatea actuală a creativității populare, noul inventar de forme și teme care nu vor ajunge probabil în muzee decât în secolul următor.

În ce privește relația foto-reporterului cu subiectul său, Tomas Bachot adoptă un ton mai personal (indus și de condițiile specifice ale desfășurării proiectului său în România, unde a fost găzduit în casele locuitorilor din zonă), ceea ce implică o apropiere afectivă de subiecții săi, abandonează detașarea pretins obiectivă și viziunea moralizatoare asupra neajunsurilor zonei explorate și se concentrează mai mult pe un anume pitoresc local. Este incontestabil că realitățile actuale ale României au constituit vrând-nevrând o categorie aparte de exotism (pentru publicul occidental) mai degrabă distopic, bazat pe decalaje culturale și tehnologice care au ajuns să devină fascinante (nu neapărat într-un sens feeric) pentru reprezentanții culturilor dominante din Europa. Acest exotism deprimant a avut și el un rol în aprecierea recentă a viziunii realiste din noul cinema românesc de exemplu, dar constituie și punctul în care foto-reportajele lui Tomas Bachot se îndepărtează de mitologiile de care vorbeam mai sus. Pentru că în această serie de fotografii descoperim în legătură cu România actuală un exotism mai luminos, mai colorat, mai atrăgător.

Fotoreporterul belgian propune astfel o vedere proaspătă despre cum s-a transformat o anumită parte din România în ultimii 27 de ani, regiuni ieșite din statutul de « lumea a treia » și trecute într-o nouă etapă a tranziției de la totalitarism la normalitate.

Gabriel Marian, artist vizual și curator, Galeria Nano, Cluj